

LÖRDAG: BÖCKER

TOPPLISTA

Facklitteratur

1. På spåret: 2 500 frågor till hemmakupén – Lena Lind Brynstedt (red)
2. Fågelsång: 150 svenska fåglar... – Jan Pedersen & Lars Svensson
3. Guinness World Records 2011
4. Underbara dagar framför oss: en biografi över Olof Palme – Henrik Berggren
5. Carl XVI Gustaf: den motvillige monarken – Thomas Sjöberg m fl

Källa: Svensk Bokhandel

TRE FRÅGOR TILL...

Pål Börjesson

... på Författarcentrum väst som lagt ut kursen för våren.

Vilka är de stora namnen i vårens litterära kalender?

– Forum för poesi och prosa har fyra programveckor i vår och huvudnamnen är **Steve Sem-Sandberg** i februari, **Carsten Jensen** i mars, **John Ajvide Lindqvist** i april och **Niklas Rådström** i maj. Teman är Det öde landet i februari, Blodsband i mars, Avsides i april och Fågellarna i maj.

– Sedan har Författarcentrum västs internationella scen Röst en intressant poet den 9 februari. Han heter **Ghayath Almadhoun**, kommer från Palestina, har varit på flykt hela livet och är aktuell med diktsamlingen Asylansökan. Världsbokdagen firas på Stadsbiblioteket den 13 april med **Magnus Dahlström**, som gör comeback till skönlitteraturen efter sexton år, **Unni Drougge** och **Kajsa Grytt** från Tant Strul som kommer med en bok i vår.

Hur kommer ni fram till era teman?

– Vi har ett programråd som ses två gånger per säsong och spanar efter trender i samtiden. Vi letar oss fram till författare som har behandlat detta på olika sätt eller som skulle kunna komma med en intressant vinkel. Vi lägger mycket omsorg i att få till författarsammansättningar som är väldigt varierade vad gäller ålder, kön, genre och så vidare.

Har ni spånat fram några nyheter?

– Vi började i höstas med att variera Forum för poesi och prosa-kvällarna med visuella och musikaliska inslag. I februari har vi ett nytt inslag då det blir världspremiär för akademiledamoten **Lotta Lotass** film. Speciellt för Göteborg och temat Det öde landet har hon gjort ett audiovisuellt verk där hon läser ur sin kommande roman Sparta och det samspekar med filmiska inslag, ljud och lite musik. Passar klockrent till temat.

HENRIK STRÖMBERG

FÖR ÖVRIGT...

... prisas den lika hängivne som banbrytande musikeknologen Alan Lomax i boken **The Man Who Recorded the World** av John Szwed. Alan Lomax bidrog tillsammans med fadern John med i runda svängar 3 000 sånger från USA – från bland annat plantager, bomullsält och fångelser – som nu finns i inspelningsarkivet på Library of Congress.

Bokvärlden blir

Kartan till världens litteratur håller på att ritas om. Våra europeiska ramar för att analysera romanen och skrivandet är omoderna. En ny lärobok ger för första gången utrymme till författare från alla kontinenter.

Nu blir världen större. När en ny lärobok i litteraturhistoria för universitetet kommer ut i vår, har innehållet förändrats radikalt i jämförelse med det gamla undervisningsmaterialet.

– Tidigare har vi inom litteraturhistorien gjort en uppdelning i svensk historia och världens historia, vilket har varit samma sak som västvärldens. Den här gången gör vi ett försök att spegla betydligt mer än så, säger Karin Palmkvist som är ansvarig förläggare på förlaget Studentlitteratur.

Margareta Petersson är professor i litteraturvetenskap vid Linnéuniversitet och redaktör för verket. Hon har under hela sitt yrkesliv varit intresserad av utomeuropeisk litteratur och hur olika kulturella områden påverkar varandra.

MARGARETA PETERSSON.

– Vi har pratat om att göra en global litteraturhistoria i alla år, och alltid kommit fram till att det är hopplöst. Så många delar skulle

inte få plats, man skulle bara kunna skumma på ytan, säger hon.

Så varför valde du ändå att dra igång det här arbetet?

– Jag stålsatte mig. Jag bestämde mig för att inte bry mig om kritiken som jag förutser. Jag tänkte på vilken möjlighet det ändå är att lyfta fram allt det som faktiskt ryms på sidorna.

DE BÖCKER SOM VI KALLAR klassiker och som står på mångas borde-läsa-lista, betyder mer än val av underhållning i kvällslampans sken. Debatten bubblade upp senast inför förra valet, när Folkpartiet föreslog att staten skulle slå fast en svensk, gemensam kanon som grundskolan kunde utgå ifrån.

Diskussionen blev laddad.

Det kom fram att vi visar vilka vi är genom att välja ut våra viktiga författare; den svensk som inte kan referera till Astrid Lindgren passar inte in.

På samma sätt fungerar det med andra länders litteratur. När vi läser Ovidius, Flaubert, Brontë och Anne Frank blir vi bekanta med vår egen historia och skapar ett vi, i motsats till de andra som har för oss okända berättelser. Romantiken, naturalismen och modernismen är begrepp direkt kopplade till Europa.

– Den europeiska romanen har haft stort inflytande i resten av världen, men i äldre litteraturhistorieskrivning har man också planterat ut våra epoker i världen utan att riktigt se efter hur det ser ut där. Jag har försökt tona ned periodbegreppen för att hitta det lokala sammanhanget. Men det har varit svårt att genomföra, en del skribenter tyckte från början att det var helt förtryckt, säger Margareta Petersson.

Hon är inte ensam om att fråga sig hur den

NY LITTERATURHISTORIA

■ Den nya litteraturhistorien kommer ut i mars. Det är sedan upp till varje högskola och universitet om de vill använda sig av den.

■ Till boken hör en webbsida med en tidslinje. Det kommer att finnas över 2 000 länkar där man kan hitta originaltext, bilder, källor och analyser.

■ När man köper boken får man också en kod för att ta sig in på nätet.

litterära kartan faktiskt ser ut. Det här är ett projekt som ligger i tiden.

DE SENASTE ÅREN HAR ETT stort internationellt forskningsprojekt ägnat sig åt att kartlägga litterära rörelser och influenser över hela jordklotet. Ambitionen har varit att släppa

taget om traditionella uppdelningar för att få tag på nya infallsvinklar och samband.

Även det arbetet kommer enligt planen att utmynna i en tegelsten till litteraturhistoria, på ett engelskt förlag.

Parallellt med den nya litteraturhistorien för högskolan har också uppdateringen av grundskolans Alla tiders klassiker pågått. Serien har fått 50 nya titel-tillskott från språkgrupper som tidigare varit underrepresenterade.

– Vi har tittat mycket på målgruppen och vi tror att också studenterna är intresserade av att vidga textbegreppet och historiesynen. Grundstudenten är en 23-årig tjej som har